

SEMPOZYUM

21. YÜZYILDA BİLİMSEL YAYINCILIK : HEDEFLER ve YAKLAŞIMLAR

(SCIENTIFIC PUBLICATIONS IN THE
21 ST CENTURY: POLICIES AND TRENDS)

KATILIMCILAR

Prof. Dr. Jeffrey M. DRAZEN
Editör
The New England Journal of Medicine
Boston, Massachusetts, USA

Dr. Allison ABBOTT
Senior European Correspondent,
NATURE
Münich, Germany

Prof. Dr. Bahattin BAYSAL
Editör
Turkish Journal of Chemistry

Prof. Dr. Ersin YURTSEVER
Koç Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet ÖZTÜRK
Bilkent Üniversitesi

Prof.Dr. Tugrul TANKUT
TÜBİTAK - Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Emin KANSU
Editör
Turkish Journal of Medical Sciences

Prof. Dr. Kemal LEBLEBİCİOĞLU
Editör
Turkish Journal of Electrical Engineering and Computer Sciences

Prof. Dr. Aykut KENCE
Editör
Turkish Journal of Zoology

2 Kasım 2001
TÜBİTAK Feza Gürsey Konferans Salonu
Ankara

© 2002, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) yayınıdır.

Yazıřma Adresi:
TÜBİTAK, Bilimsel Dergiler Yazı İşleri Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı No. 221 Kavaklıdere 06100 Ankara
Tel: 0 - 312 - 427 04 93
Fax: 0 - 312 - 426 80 73
e-mail: bdym@tubitak.gov.tr

ISBN 975 - 403 – 258 - 0

TÜBİTAK Matbaasında Basılmıştır. ANKARA

**Sempozyum
Organizasyon Kurulu**

Prof. Dr. Bahattin BAYSAL
Prof. Dr. Şevket RUACAN
Prof. Dr. Emin KANSU
Prof. Dr. İskender SAYEK

İçindekiler

Önsöz	
Program	
Açılış – Daha Yaşanabilir Bir Dünya İçin Bilim Etiği.....	1
Türkiye’de Bilimsel Dergiler.....	6
Selection and Operation Procedures of the <i>New England Journal of Medicine</i>	16
How <i>Nature</i> Papers are Selected.....	30
Türkiye'nin Bilimsel Yayın Potansiyeli.....	42
Yaşam Bilimlerinde Etik Sorunlar.....	56
Panel : Yayın Etiği.....	68

Önsöz

TÜBİTAK Bilimsel Dergileri'nin 25. yayın yılı nedeniyle düzenlenen "**21. Yüzyılda Bilimsel Yayıncılık : Hedefler ve Yaklaşımlar**" konulu Sempozyum 2 Kasım 2001 tarihinde TÜBİTAK Feza Gürsey Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

Son on yılda bilim dallarındaki yeni alanların sayılarının gittikçe artması sonucu bilimsel periodiklerin sayılarında hızlı bir artış izlenmektedir. Ayrıca, elektronik yayıncılığın birçok alanda uygulanmaya başlanmasıyla 21. yüzyılda bilimsel dergilerin yönetiminde bulunan kadroların yeni hedefler, ilkeler ve yöntemler belirleme ihtiyacı doğmuştur. Özellikle sayıları hızla artan mecmuaların yönetimi, editör sorumluluğu, danışman sistemlerinin işleme süreci ve editörler kurulunun çalışmaları önümüze yeni seçenekler ve çözülmesi gereken yeni sorunlar getirmektedir. Bu nedenlerle, **TÜBİTAK Bilimsel Dergileri Editörler Kurulu**, 21. Yüzyılda bilimsel dergiciliğın gündeminde ve geleceğindeki konuları tartışmak, bilgi paylaşımı yapabilmek ve mükemmeliyete ulaşmış dış örnekleri dinleme imkanı yaratmak amacıyla böyle bir sempozyum düzenlemeyi kararlaştırmıştır.

Sempozyum'a **Nature** dergisinin Avrupa Editörü Allison Abbott ile **The New England Journal of Medicine**'in Baş Editörü Prof. Dr. Jeffrey Drazen davetli konuşmacı olarak katıldılar.

Toplantıda Turkish Journal of Chemistry'nin editörü Prof. Dr. Bahattin Baysal, başta TÜBİTAK dergileri olmak üzere Türkiye'deki bilimsel dergilerin, yayınlayan kurumlar ve bilim dallarına göre niceliksel ve niteliksel durumlarını değerlendirildi. Takiben, Prof. Jeffrey Drazen baş editörü olduğu **The New England Journal of Medicine**'ın işleyiş düzenini, alt yapısını, gönderilen makalelerin değerlendirme sürecini, danışmanlık sistemi, kabul ve reddetme kriterlerini etraflı bir şekilde sundu.

Toplantıda, Koç Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ersin Yurtsever, TÜBA adına yürütmekte oldukları çalışmayı anlatarak, uluslararası indekslerdeki Türkiye adresli yayın sayılarında yıllara göre artışı, özellikle sosyal ve fen bilimlerindeki durumu normalize ederek ve etki faktörlerini analiz ederek değerlendirdi.

Sempozyumda **Nature** dergisi'nin Avrupa Editörü Dr. Allison Abbott, **Nature** dergisi'nin tüm disiplinlerde en iyi makaleleri seçme, kabul ve red kriterlerini anlattı.

Toplantıda Prof. Dr. Mehmet Öztürk, Yaşam Bilimlerinde Yayın Etiği konusunda sorunları tanımlayarak, nedenlerini ve alınması gereken önlemleri tartıştı.

Sempozyumda tüm konuşmacıların katılımı ile yapılan açık oturumda konferanslarda etraflı değinilmeyen konu başlıkları dinleyicilerin de katılımı ile etraflıca tartışıldı.

Toplantının hazırlanmasında emeği geçen ve titiz çalışmaları ile bizlere destek olan TÜBİTAK Bilimsel Dergiler Yazı İşleri Müdürlüğü'ndeki değerli arkadaşlarımıza teşekkürlerimizi sunarız.

Sempozyumun, ülkemizde bilimsel yayıncılıkla uğraşan tüm arkadaşlarımıza ve katılımcılara yararlı olması ümidiyle saygılarımızı sunarız.

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Bahattin Baysal

Prof. Dr. Şevket Ruacan

Prof. Dr. Emin Kansu

Prof. Dr. İskender Sayek

PROGRAM

09.00 - 09.15

Açılış – Daha Yaşanabilir Bir Dünya İçin Bilim Etiği
Namık Kemal PAK

I. OTURUM

Başkan: Emin KANSU

09.15 - 09.45

Türkiye’de Bilimsel Dergiler
Bahattin BAYSAL

09.45 - 10.30

Selection and Operation Procedures of the *New England Journal of Medicine*
Jeffrey M. DRAZEN

10.30 - 10.40

Tartışma

10.40 - 11.00

Ara

II. OTURUM

Başkan: Kemal LEBLEBİCİOĞLU

11.00 - 11.40

How *Nature* Papers are Selected ?
Allison ABBOTT

11.40 - 12.20

Türkiye'nin Bilimsel Yayın Potansiyeli
Ersin Yurtsever

12.20 - 12.40

Tartışma

12.40 - 14.00 Öğle Arası

III. OTURUM

Başkan: Aykut KENCE

14.00 - 14.50

Yaşam Bilimlerinde Etik Sorunlar
Mehmet ÖZTÜRK

14.45 - 15.15

Ara

15.15 - 17.30

IV. OTURUM

PANEL : YAYIN ETİĞİ

Yönetici: Bahattin BAYSAL

Jeffrey M. DRAZEN

Responsibilities of the Editor in Publication Ethics

Allison ABBOTT

Representative Cases in Publication Ethics

Tuğrul TANKUT

Bilimsel Yayın Etiğinde TÜBİTAK'ın Rolü

Kapanış